

SMITTEBESKYTTELSE

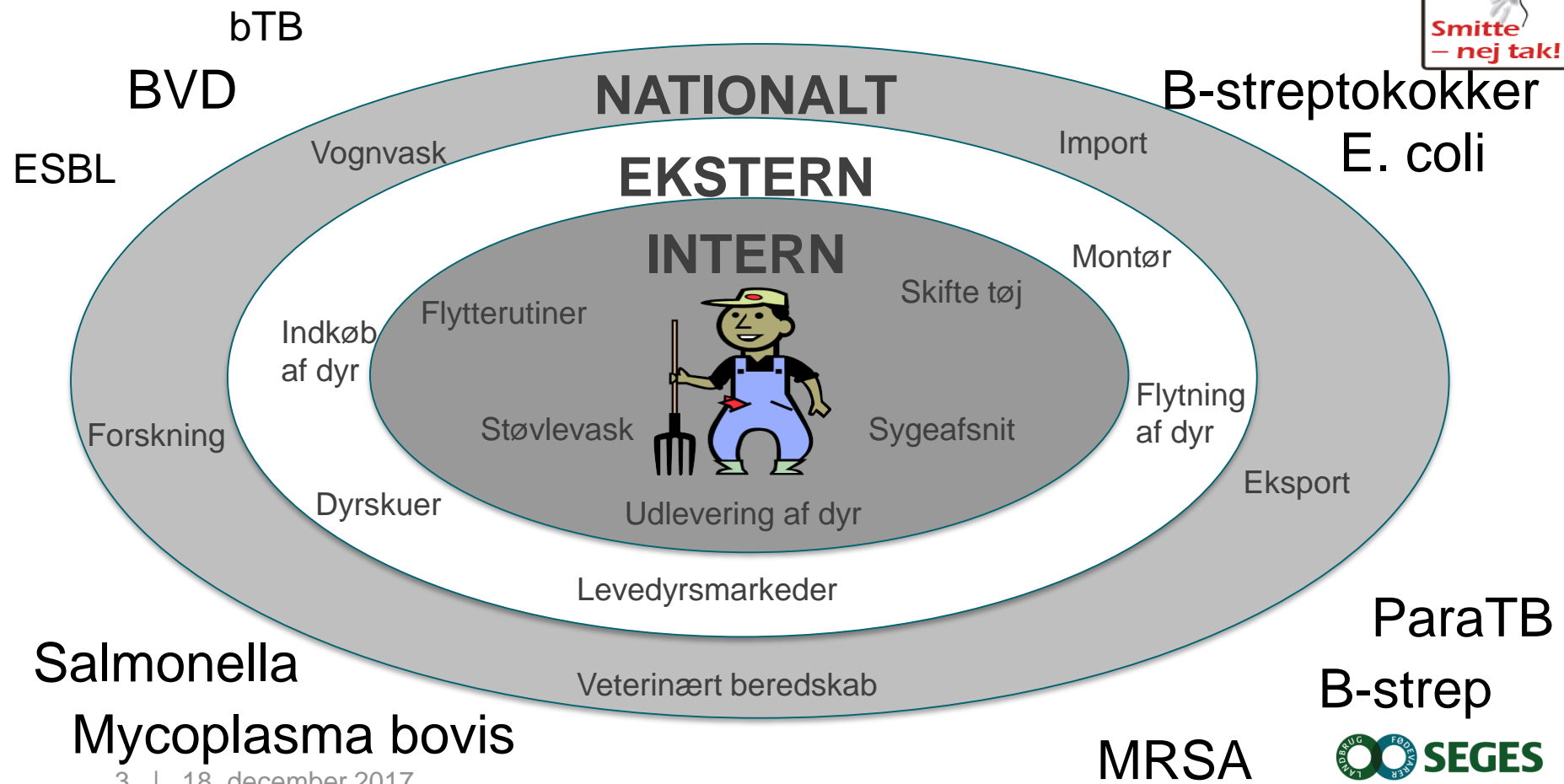
Lars Pedersen Specialkonsulent og dyrlæge

Asmildkloster
25. august 2017

HVAD ER SMITTEBESKYTTELSE?

Tiltag som kan reducere risikoen for, at smitsomme kvægsygdomme **introduceres** og **spredes** i kvægbesætninger med konsekvens for sundhed, velfærd, fødevarer sikkerhed, økonomi og afsætning.

Landbrug & Fødevarer, Kvægs Branchepolitik for smittebeskyttelse

SMITTEBESKYTTELSE - HVORFOR?

One Health

Mindre antibiotikaresistens
Bedre fødevarerikkerhed
Færre zoonoser
Bedre miljø

Smitsomme sygdomme kan have store konsekvenser for landmanden, virksomhederne og samfundet

VI HAR ALLE ET ANSVAR!

Mindre antibiotikaforbrug

Bedre mulighed for at eksportere

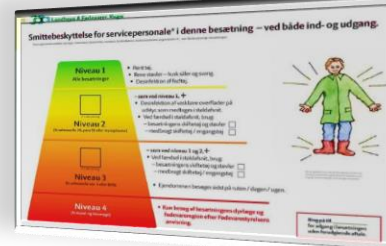
Bedre sundhedsøkonomi

Tilvækst/ Ensartethed
Ydelse
Foderudnyttelse
Reproduktion
Færre døde dyr
Færre syge dyr

Bedre velfærd

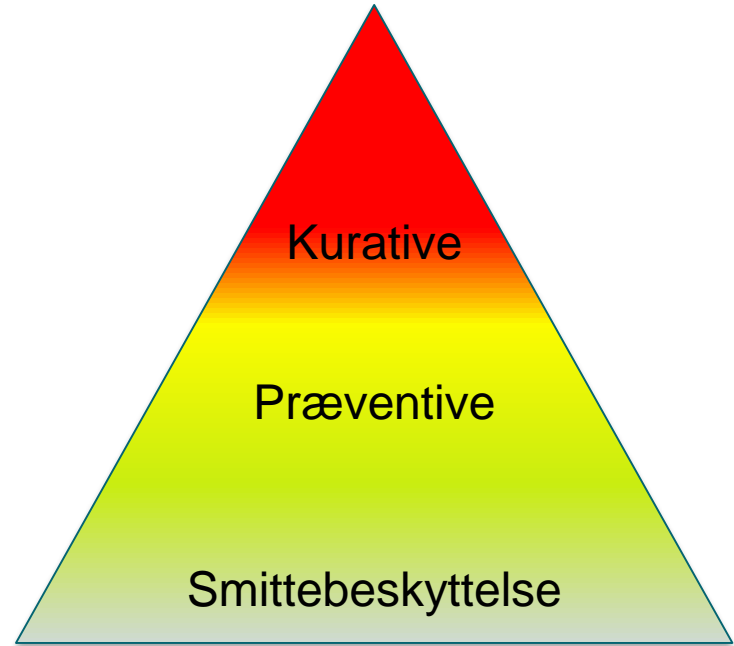
Større besætninger

”Ekstremsportsudøver”

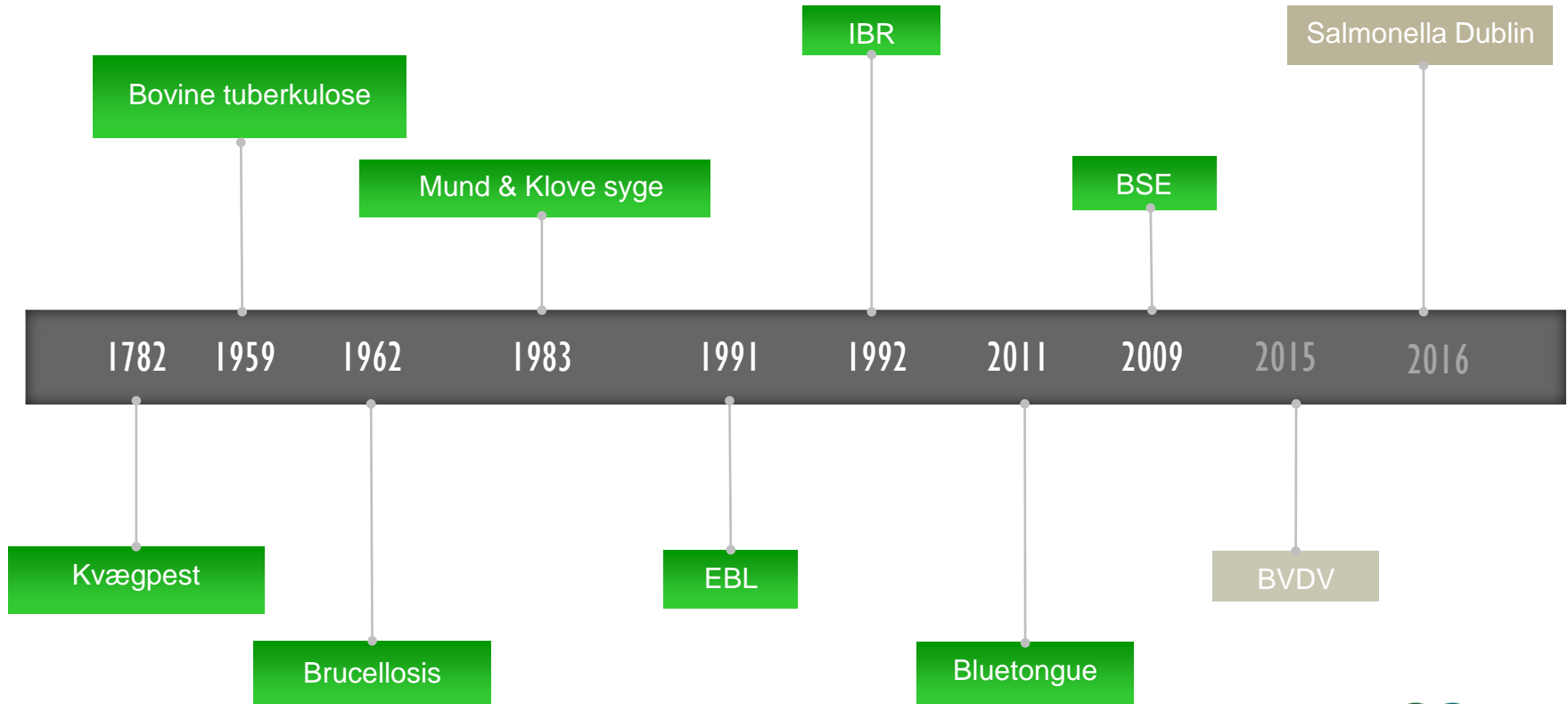

”The greatest advances in dairy health in the last 25 years have been the shifts to disease prevention, rather than treatment, as well as from focus on individual animals to groups and herd”.

LeBlance et al., 2006

UDRYDDELSESPROGRAMMER DANMARK

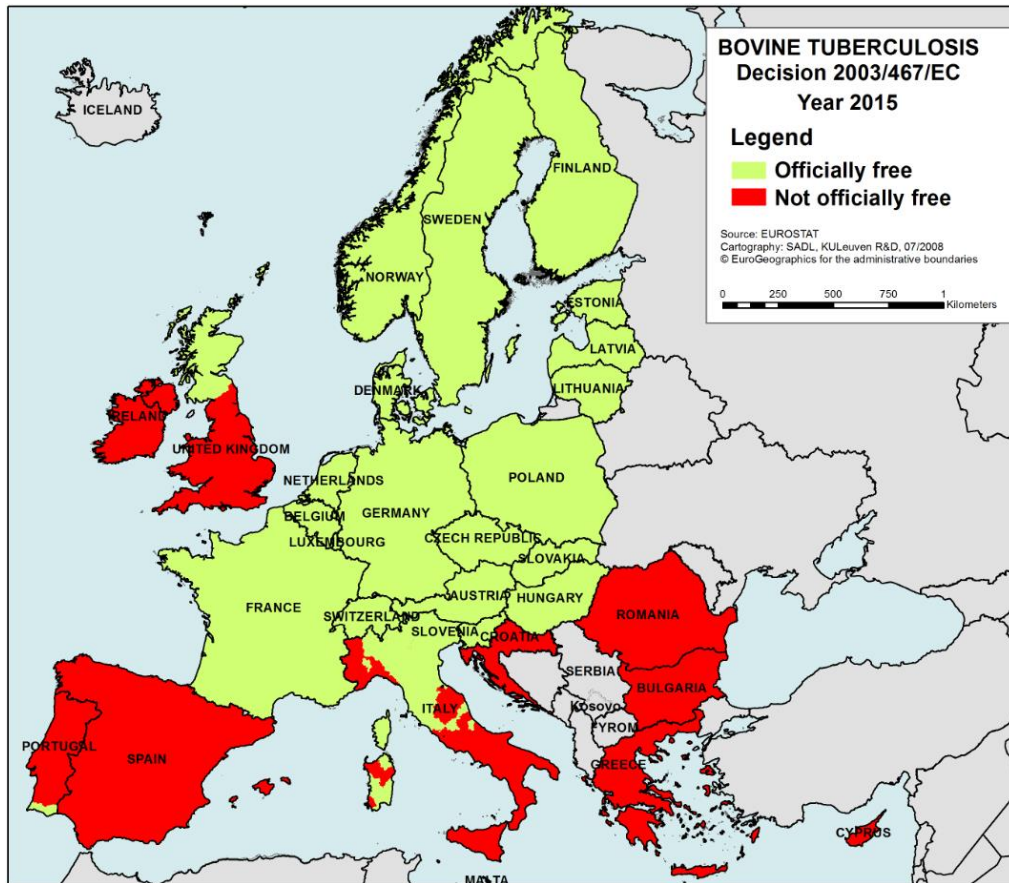

KVÆGTUBERKULOSE I EUROPA

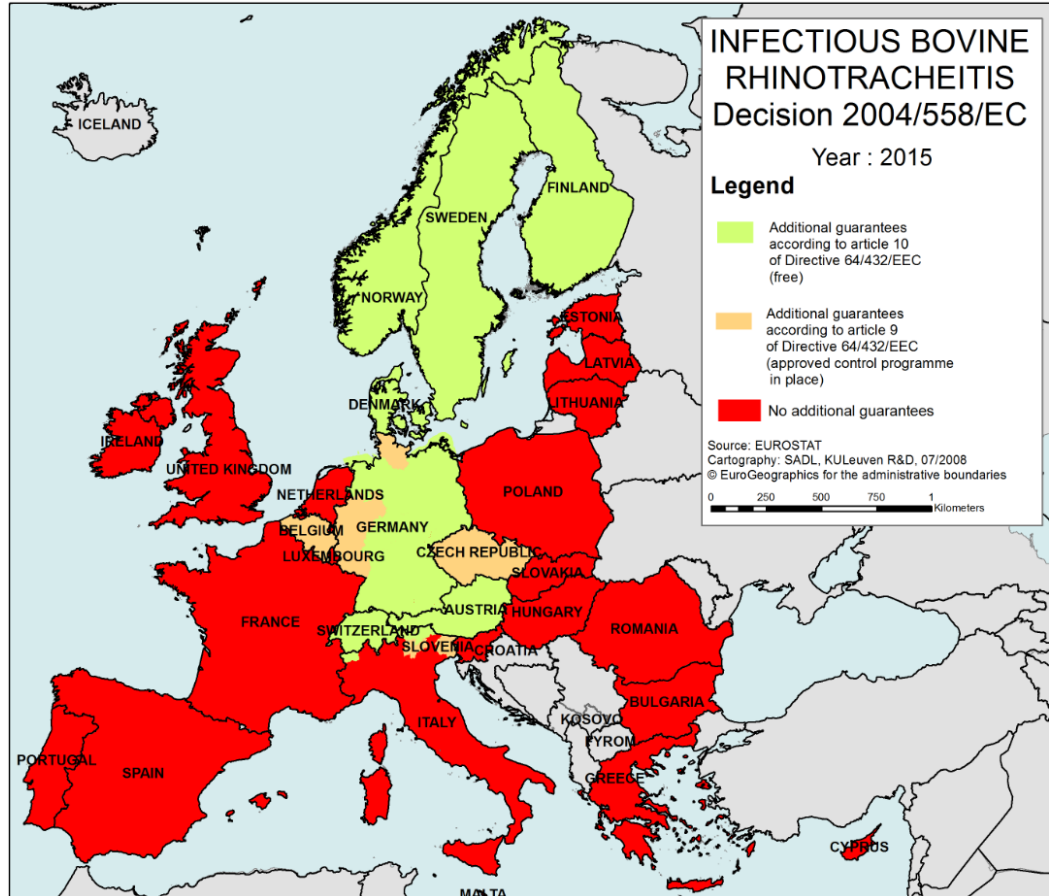
Udbrud 2016/2017

Østrig
Belgien
Frankrig
Ungarn
Italien
Polen
UK

IBR I EUROPA

Importer de seneste år

Antallet af importerede dyr til levebrug de seneste 5 kalenderår har udgjort 1135 stk., d.v.s. i gennemsnit 227 kreaturer, men tallet har varieret fra 104 til 425 stk. årligt.

De lande kreaturerne fortrinsvis er kommet fra er:

Land	Antal
Letland	658
Tyskland	243
Frankrig	65
Holland	50
Storbritannien	33
Sverige	31
Øvrige	55

- Et **sort** vaskecertifikat udskrives:
  - (a) hvis en bil inden for de seneste 7 døgn før vask og desinfektion har været i 'sort område'
  - (b) hvis bilen aldrig har sendt GPS (type 1-biler undtaget)
  - (c) hvis der er 'huller' i GPS-data

- Det **grønne** certifikat gives, hvis vi med sikkerhed (med GPS) i de seneste 7 døgn kan placere en bil udenfor højrisikolande (rødt og sort område).
- Det **gule** certifikat gives, hvis en bil inden for 4 timer har fået en sæbevask, og vi med sikkerhed (med GPS) kan placere bilen i DK siden sæbevasken, og uden for områder med forhøjet beredskab (sorte områder) de seneste 7 døgn.
- Det **røde** certifikat gives, hvis vi med sikkerhed (med GPS) indenfor de seneste 7 døgn kan placere en bil i et højrisikoland (rødt område).

	SORT	RØD	GUL	GRØN
Indenrigstransport <i>Transport af dyr mellem besætninger i Danmark</i>	Tilladt efter 7 døgn	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 48 timer
Direkte eksport <i>Transport af dyr direkte fra en besætning i Danmark til udlandet</i>	Tilladt efter 7 døgn	Tilladt efter 48 timer	Tilladt efter 12 timer	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion
Eksport fra samlested <i>Transport af dyr direkte fra et godkendt samlested til udlandet</i>	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion	Tilladt umiddelbart efter vask og desinfektion

ANTAL EKSPORTERET KREATUR I 2016

Tyre: 32.029

Kvier: 15.441

Køer: 8.846

I alt 56.316

=====

Kalve under 6 måneder 24.910 (44,2%) til Holland

INDKØB AF DYR 2015

16.371 kvægbesætninger

3.248 malkekvægsbesætninger

50,7% af alle besætninger har indkøbt dyr

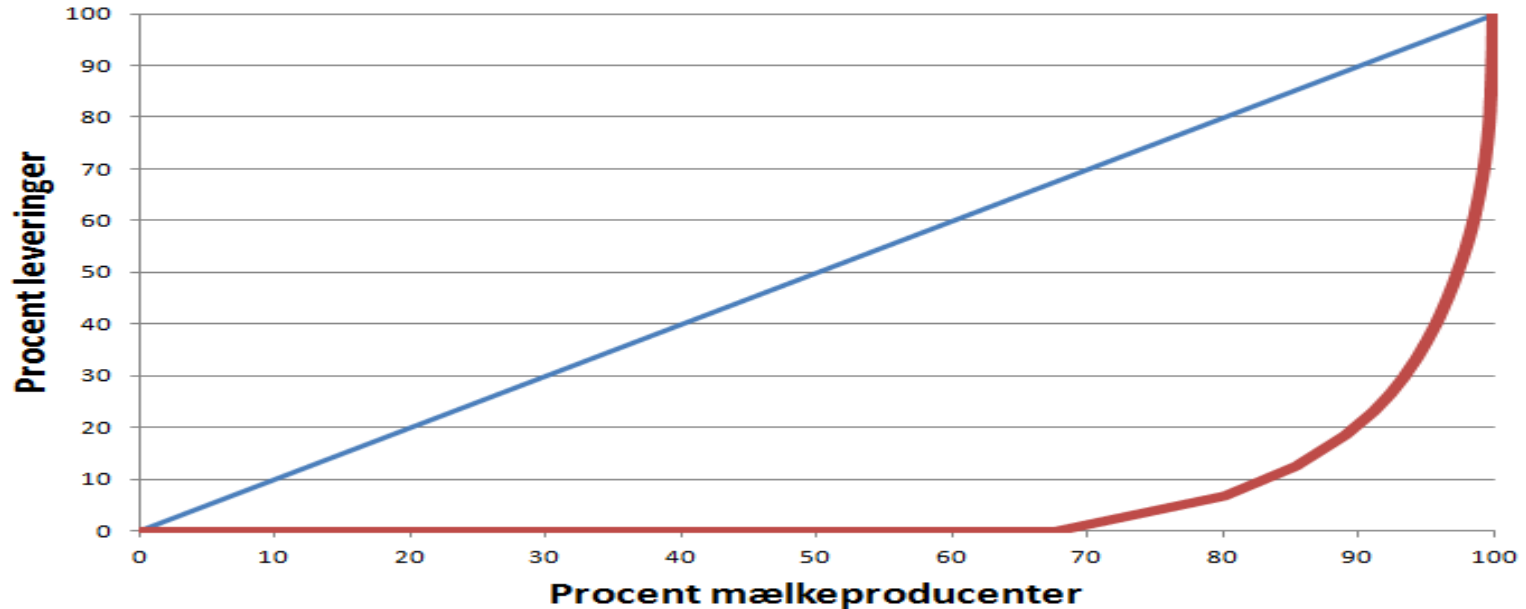
32,5% af malkekvægsbesætninger har indkøbt dyr

Større besætning = mere indkøb

	Antal flytninger
Tyrekalve, < 6 mdr.	219.606
Tyre, > 6 mdr.	17.337
Kviekalve, < 6 mdr.	22.535
Kvier > 6 mdr.	55.231
Køer, har kælvet	31.173
Total	345.882

Leveringer til mælkeproducenter 2015

Ca. 10% af mælkeproducenterne står for 80% af leverancerne

Ref. J. Nielsen, SEGES, 2016

HVAD ER DET VI ER SÅ BANGE FOR?

100 % af spurgte landmænd udpeger indkøb af dyr fra handelsmænd, som den største risiko for at introducere smitte i besætningen.

Kristensen og Jakobsen

Fremmede smitstoffer

Stressede dyr

Forskellig immunitet

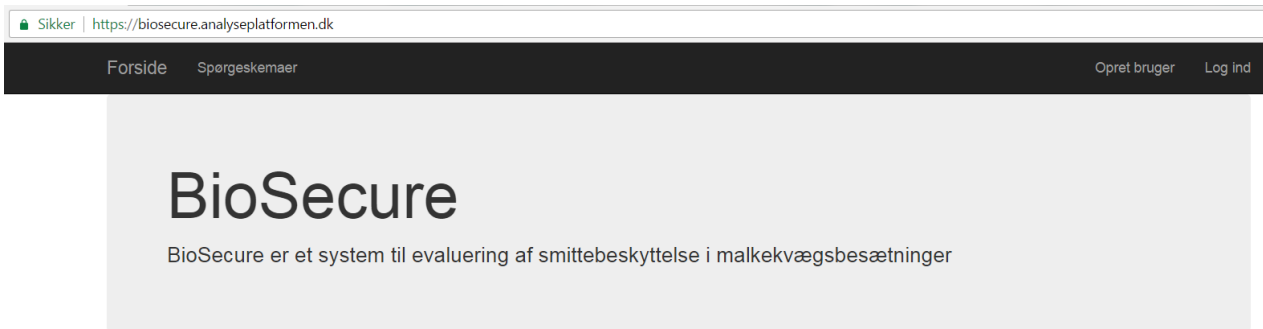

BEST PRACTICE MANUAL

BIOSECURE

- ET WEBBASERET VÆRKTØJ TIL VURDERING AF SMITTEBESKYTTELSE

Systemet er baseret på en række detaljerede spørgsmål om staldsystem og rutiner, der kan være forbundet med forebyggelse af sygdom i besætningen. Der er spørgsmål til forskellige aldersgrupper og emner indenfor hver aldersgruppe, samt mere generelle spørgsmål.

Informationer, der indsamles i systemet, vil blive anvendt til forskningsformål. Data vil altid blive anvendt i anonymiseret form og opgjort på en måde, så enkelte besætninger og personer ikke kan spores.

Når du har besvaret det sidste spørgsmål i et spørgeskema, kan du udskrive en 1-sides oversigt over besætningens smittebeskyttelsesniveau indenfor det emne, spørgeskemaet dækker. Der vil i oversigten være et dansk gennemsnit til sammenligning, når der er kommet tilstrækkeligt mange besvarelser.

BioSecure er under udvikling og spørgeskemaerne kan blive ændret, hvis det findes nødvendigt.

Ved ændringer vil der være angivet en ændringsdato på det pågældende spørgeskema og tidligere angivne svar kan ikke nødvendigvis sammenlignes med nye besvarelser.

Dine besvarelser og evt. feedback hjælper os med at forbedre systemet.

Tak for hjælpen.

Tvivls spørgsmål, fejl eller kommentarer til systemet kan sendes til Liza Rosenbaum Nielsen: liza@sund.ku.dk

BioSecure er udviklet i samarbejde mellem

